

historiastaan sitä enemmän mitä kaupungeille kertyy ikää. Oulunkylän vaiheista julkaistu teos on syntynyt alueen asukkaiden halusta syventää oman kotiseutunsa tuntemusta. Tutkimuksen käynnistäjänä on toiminut Oulunkylä-Seura, ja hanketta on voitu edistää hyvien resurssien turvin. Tekijäksi valittiin ammattitutkija Anja Kervanto Nevanlinna, jolle Koneen Säätiö soi työtä varten yli kaksivuotisen apurahan. Tuloksena on tasapainoinen teos, joka kuvaa johdonmukaisesti Oulunkylän vaiheita 1800-luvun lopulta 2010-luvulle.

Teoksessa on hyvä johdanto. Se määrittelee käsillä olevan tutkimuksen tarkoituksen selkeästi ja esittelee kaupunginosaa koskevaa aiempaa tutkimusta ja kirjallisuutta. Painopisteeksi on määritelty Oulunkylän rakentamisen ja kaavoittamisen historia, koska sen näkökulmasta kaupunginosaa ei ole aiemmin laajemmin tarkasteltu.

Toisaalta rakennetun ympäristön kehitystä hahmottaessaan teos toimii luontevasti historiaa kokoavana yleisesityksenä, jonka tarjoamaa taustaa vasten esimerkiksi erilaiset muistelmateokset, koetun ja muistetun kaupunkielämän dokumentit avautuvat entistä paremmin.

Tutkimuksen rakenne on kronologisudessaan jämäkkä ja otsikot ovat teräviä. Sisällysluettelosta hahmottuu historian suuri linja. Valveutunut lukija löytää otsikoiden kautta hyvin eri aikakausiin ja niiden erityiskysymyksiin. Oulunkylän kehitys maalauskylästä kaupunginosaksi alkoi junaradan rakentamisesta. Helsingin ja Hämeenlinnan välisen radan varteen nousi ensin pysäkki tavaraliikenteelle vuonna 1873, ja seuraavalla vuosikymmenellä alkoi matkustajaliikenne. Vuonna 1887 Helsingin pitäjään kuuluneeseen Oulunkylään pääsi Helsingin kaupungin päärautatietasemalta junalla seitsemässätoista minuutissa. Radan varressa Oulunkylästä kehittyi kaupungin-

osa tyypillistä aluekehityksellistä kaavaa mukailleen.

Ensi vaiheessa alueelle levisi huiloita, seurahuone ja kylpylä. Säätyläiset, porvarit, upseerit ja virkamiehet saivat 1900-luvun alussa kiihtyvällä tahdilla naapureikseen työväestöä, kun pääkaupunkiin työn toivossa muuttaneet suomalaiset etsivät edullisia tontteja ja vapaampia rakennusoloja Helsingin kaupungin rajojen ulkopuolelta. Pasilan ja Haagan ohessa Oulunkylästä kehittyi Helsingin pitäjän ensimmäinen taajaväkinen yhdyskunta vuonna 1907. Väkiluku jatkoi kasvuaan, ja Oulunkylä itsenäistyi omaksi kunnakseen vuonna 1921. Vuoden 1946 alusta alkaen se liitettiin osaksi Helsinkiä.

Teksti on luontevaa, eikä sisällyksessä juuri eksytä harhapoluille. Alueen asukkailla saattaa luonnollisesti olla omat tulkintansa kotiseutunsa kehityksestä, mutta Kervanto Nevanlinnan huolellinen lähde työ antaa joka tapauksessa selkeät perusteet tulkinnoille. Hän pystyy monessa kohdin tukeutumaan aiempaan Oulunkylää ja Helsinkiä koskevaan kaupunkihistorialliseen tutkimukseen, mutta toisaalta hänen on täytyntä käydä läpi myös runsaasti kaupunkisuunnittelun aineistoa, karttoja ja valokuvia.

Ainoa kohta, jossa teoksen argumentaatio jää ohueksi, on Oulunkylän ”eurooppalaisuus”. Kervanto Nevanlinna korosta kaupunginosan historiallisen kehityksen eurooppalaista kontekstia johdantoluvussa ja päätännässä, mutta kytkös jää lopulta jossain määrin ilmaan. Kaupunginosan asteittainen kasvuprosessi noudattaa toki yleismaailmallista kaavaa, ja sen asujaimistoon on jo varhain lukeutunut edustajia monista kansallisuuksista, mutta vakuuttelut kaupunginosan historian eurooppalaisuudesta tuntuvat lähinnä idealistisilta iskulauseilta, joilla rakennetaan ”suomalaisuuteen” nähden vastakohtaista identiteettiä. Tee-

Hallittu esitys Oulunkylän rakentamisen vaiheista

**Anja Kervanto Nevanlinna:
Oulunkylä – Äggelby. Vanhan
huvilakaupungin aikakerros-
tumat. Oulunkylä-Seura 2014.
239 s. ISBN 978-952-93-3722-4.**

Kaupunkihistoria jatkaa nousuaan paikallishistorian kentässä, ja kaupunkilaiset kiinnostuvat omasta

man korostus selittyyne osaksi kirjoittajan aiemmilla tutkimuksilla, joissa samaa aihetta käsitellään mielekkäämmässä yhteyksissä ja painavammilla lähteillä. Kokonaisuutta silmällä pitäen aihe ei kuitenkaan korostu liiaksi.

Teos on visuaalisesti hillitty, mutta tyylikäs. Se on taitettu hyvin, ja runsas kuvitus palvelee teoksen tavoitteita.

FT JANNE HAIKARI
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO